

Asia: SYKE/2023/828-1

Lausuntopyyntö Viron Saare-Liivi-merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiasiakirjoista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen ympäristökeskus on pyytänyt lausuntoa Viron Saare-Liivi-merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiasiakirjoista. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue (ELY-keskus) lausuu seuraavaa:

Vaikutusten arvioinnin tulosten perusteella linnustoon kohdistuvat vaikutukset ovat todennäköisesti merkittäviä, mikäli riittäviä lieventäviä toimenpiteitä ei toteuteta. Myös valtion rajat ylittävien vaikutusten minimoimiseksi lieventävät toimenpiteet ovat tarpeellisia, sillä suuri osa alueella levähtävästä linnustosta on merellä muuttavia lintuja. Mikäli kaikki tarpeelliset lieventävät toimenpiteet toteutetaan, ei myöskään Suomeen muuttaviin lintuihin kohdistu hankkeesta todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia. ELY-keskus puoltaa siis esitettyjen lieventävien toimenpiteiden toteuttamista lintujen, lepakoiden ja hylkeiden osalta ja pitää pienintä hankevaihtoehtoa, päävaihtoehtoa 3 luontovaikutuksiltaan vähiten kielteisenä. Hylkeiden kohdalla ELY-keskus huomauttaa, että tuulivoimaloiden perustuksesta aiheutuvan impulssimaisen melun vaimentaminen on rakennusvaiheen lieventämistoimi, mutta on taulukossa merkitty käyttövaiheeseen. Vaimentaminen tulee nimenomaisesti toteuttaa voimalapylviä perustaessa.

Rakennus- ja käyttövaiheen aikainen luontoarvojen seuranta on hyvä menettely, ja ELY-keskus pitää sen sisällyttämistä hankesuunnitelmaan erittäin myönteisenä. Seurannan avulla voidaan myös mahdollisesti parantaa ymmärrystämme Itämeren alueen muiden tuulivoimahankkeiden kanssa muodostuvista yhteisvaikutuksista mm. Itämeren rannikkoa pitkin muuttaviin lintuihin.

Lieventävät toimet toteuttaen on valtion rajat ylittävät luonnonympäristöön kohdistuvat vaikutukset asianmukaisesti poissuljettu arvioinnissa.

Suojasto Sanna-Liisa
Varsinais-Suomen ELY-keskus

Koivukari Annukka
Varsinais-Suomen ELY - Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Asia: SYKE/2023/828-1

Lausuntopyyntö Viron Saare-Liivi-merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiasiakirjoista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hankealueen koillispuolelle Pärnunlahden pohjukkaan laskeva Pärnunjoki on yksi Viron merkittävimmistä vaelluskalavesistöistä. Lausuntopyynnön yhteydessä toimitetun aineiston perusteella hankkeen YVA-vaiheissa ei ole arvioitu merituulivoimalan rakentamisen ja käytön vaikutusta lohen ja muiden vaelluskalojen käyttäytymiselle ja elinkierrolle. Mikäli hankkeesta on odotettavissa haittaa vaelluskaloille, voivat vaikutukset tältä osin olla valtioiden rajat ylittäviä. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalouspalvelut -yksikkö suosittelee näin ollen, että hankkeen edetessä laaditaan arvio hankkeen vaikutuksista vaelluskalakannoille.

Riianlahden alueella ei harjoiteta suomalaista silakankalastusta. Riianlahden silakka muodostaa oman Itämeren pääaltaan silakkakannasta erillisen populaation, joka ei myöskään merkittävässä määrin vaella pääaltaan puolelle (ICES 2024). Näin ollen merituulivoimapuiston rakentamisesta ei ole odotettavissa suoria haitallisia vaikutuksia Itämeren muille silakkakannoille tai Suomen silakankalastukselle pääaltaalla, Pohjanlahdella ja Suomenlahdella.

Välillisiä vaikutuksia Suomen silakankalastukselle voisi aiheutua, jos Riianlahden silakkakannat taantuisivat tai hanke vähentäisi Riianlahden kalastusmahdollisuuksia, ja tämän seurauksena Viron ja Latvian kaupallista silakankalastusta kohdistuisi aiempaa enemmän Itämeren pääaltaan puolelle. Ympäristövaikutusten arvioinnissa tehtyjen selvitysten mukaan tarkasteltava hankealue ei kuitenkaan ole keskeistä silakan poikastuotantoaluetta, eikä merkittävää silakan kalastusaluetta. Arvioinnin edetessä alkuperäistä suunnittelualuetta on pienennetty ja rajattu siten, että hankkeen mahdolliset

haittavaikutukset kalataloudelle ovat vähentyneet. Voimalat on määrää sijoittaa 25–40 metrin syvyisille merialueille. Silakan kutu tapahtuu tyypillisesti tätä

matalammilla alueilla.

Silakan kudun ja kutuvaelluksen turvaamiseksi on edellä mainitun ohella esitetty esimerkiksi rakentamistöiden ajoittamiseen ja voimaloiden perustamistapaan liittyviä lieventämistoimenpiteitä. Kalatalousviranomainen suosittelee esitettyjen lieventämistoimien noudattamista hankkeen toteutuessa.

Kalatalousviranomainen kannattaa YVA-selostuksen esitystä kalataloudellisten vaikutusten seurannasta hankkeen rakentamisen ja käytön aikana. Tarvetta

korostaa se, että merituulivoimapuistojen vaikutuksia meriekosysteemiin ei kaikilta osin tunneta. Seurannan suunnittelussa ja toteutuksessa on tarkoituksenmukaista huomioida myös muut lähialueille suunnitteilla olevat merituulivoimapuistot ja näiden yhteisvaikutuksia kalakannoille ja kalastukselle. Tehdyt ja tulevat kalataloudelliset selvitykset ja tutkimukset voivat nostaa esiin tärkeitä näkökulmia, joita voidaan soveltaa muiden Itämeren alueen merituulivoimapuistojen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Viitteet: ICES. 2024. Baltic fisheries assessment working group (WGBFAS). ICES Scientific Reports. 5:58. 606 pp. <https://doi.org/10.17895/ices.pub.23123768>.

Koivurinta Mikko
Varsinais-Suomen ELY-keskus

Ikävalko Joonas
Varsinais-Suomen ELY - Kalatalouspalvelut -yksikkö

Asia: SYKE/2023/828-1

Lausuntopyyntö Viron Saare-Liivi-merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiasiakirjoista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kalatalouden Keskusliitto kiittää lausuntomahdollisuudesta ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Koko Itämerellä on suunnitteilla useita eri merituulivoimahankkeita. Yksittäiset hankkeet voivat rajoittaa tietyn alueen kalastusmahdollisuuksia ja vaikuttaa kielteisesti alueen kalastoon. Tämän lisäksi lukuisten hankkeiden yhteisvaikutukset kalastoon, kalojen kutualueisiin ja vaelluskalojen vaellusreitteihin voivat olla merkittäviä.

Lausunnonle toimitettu materiaali on varsin suppea. Kalastoon liittyen on lähinnä huomioitu silakan vaellukseen ja kutuun liittyviä asioita. Tämä on tietenkin tärkeä aihe, koska silakka on alueellisesti kaupallisesti merkittävä laji.

Sen sijaan rakentamisen ja tuulivoiman käytön vaikutuksia vaelluskaloihin ei ole käsitelty materiaalissa. Miten suunnitellut toimenpiteet alueella vaikuttavat esimerkiksi lohen, taimenen ja ankeriaan vaellukseen? Taimenkannat ovat paikallisia, mutta lohen ja ankeriaan vaellukset kattavat koko Itämeren, ja vaikutuksilla on siten myös valtoiden rajat ylittäviä ulottuvuuksia. Esimerkiksi Suomesta lähtevien vaellusankeriaiden tiedetään vaeltavan pitkin Viron rannikkoa. Vanhat saalistilastot osoittavat, että Riianlahdella on saatu merkittäviä ankeriassaaliita. Mielestämme selvitystä tulisi täydentää vaelluskalojen osalta.

Koko Itämerellä suunnitellaan merkittävää merituulivoiman laajentamista. Paikallisten vaikutusten lisäksi olemme huolissamme tuulivoimahankkeiden yhteisistä ja kumulatiivisista vaikutuksista kalakantoihin ja kalastuksen harjoittamisen mahdollisuuksiin. Katsomme, että tarvitaan enemmän koordinoitua ja analyysiä Itämeren merituulivoimahankkeiden yhteisistä vaikutuksista ennen kuin

myönnetään lupia yksittäisille hankkeille. Siinä missä yksittäisillä toimilla voi olla rajallinen vaikutus, useiden hankkeiden yhteisvaikutuksilla voi olla merkittäviä ja peruuttamattomia haittoja kalakannoille, kalataloudelle ja meriluonnolle yleisesti.

Helsingissä 9. päivänä toukokuuta 2025

Malin Lönnroth, kalatalouden ja viestinnän erityisasiantuntija

Vesa Karttunen, toiminnanjohtaja

Lönnroth Malin
Kalatalouden Keskusliitto

Asia: SYKE/2023/828-1

Lausuntopyyntö Viron Saare-Liivi-merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiasiakirjoista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausuntopyyntö 20.03.2025, SYKE/2023/828-1

Ilmatieteen laitoksen lausunto Viron Saare-Liivi-merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiasiakirjat

Utilitas Wind OÜ suunnittelee Riianlahdelle merituulivoimapuistoa Pärnun maakunnan rajoittuvalle rannikkomerialueelle. Hankkeella on kolme vaihtoehtoa sijainnin ja turbiinien määrän osalta. Arviointiasiakirjoissa toteuttamiskelpoisimpana on pidetty vaihtoehtoa, joka käsittää enintään 80 tuulivoimalaa, joiden kapasiteetti on 15 tai 20 megawattia (MW). Tuulivoimapuiston kokonaisteho on enintään joko 1200 MW tai 1600 MW. Suunnitteilla on myös enintään 31 kilometriä pitkä yhdyskaapeli arviolta 220 kilovoltin (kV) tai vaihtoehtoisesti 330 kV vaihtovirralla. Tuulivoimaloiden enimmäiskorkeus on 310 metriä merenpinnan yläpuolella.

Suomen ympäristökeskus on pyytänyt Ilmatieteen laitokselta lausuntoa Viron Saare-Liivi-merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiasiakirjoista.

Ilmatieteen laitos on perehtynyt esitykseen ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Merentutkimuksen osalta Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa rajat ylittävistä vaikutuksista koska hydrodynaamiset vaikutukset rajoittuvat Riian lahdelle. Ilmatieteen laitos katsoo, että esitetty jälkiseuranta on myös riittävällä tasolla.

Säätutkaverkon osalta Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa, koska alue on yli 20 km päässä lähimmästä laitoksen säätutkasta.

Helsingissä 08.05.2025

Nummelin Aleksi
Ilmatieteen laitos

Suomen ympäristökeskus

kirjaamo@syke.fi

Päiväys/Datum

29.04.2025

Dnro/Dnr

TRAFICOM/196572/04.04.05.01/2025

Viite/Referens

Suomen ympäristökeskuksen

lausuntopyyntö dnro SYKE/2023/828-1

Viron aluevesille suunniteltavan Saare-Liivi-merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiselostus

Suomen ympäristökeskus on lähettänyt lausuntopyynnön Liikenne- ja viestintävirasto Traficomille, jossa pyydetään Traficomin näkemystä Viron aluevesille Riianlahdelle suunniteltavan Saare-Liivi-merituulivoimapuistohankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

Traficom esittää lausuntonaan seuraavaa

Traficom on tutustunut hankkeen arviointiasiakirjoihin, ja pitää myönteisenä, että suunnittelun edetessä hankkeessa toteutetaan navigointiriskien arviointia myös merituulivoimapuistossa liikkuville aluksille, kuten rakennus-, huolto- ja pelastustoimintaan osallistuville aluksille. Myös merituulivoimapuiston rakentumisen jälkeen suoritettavat tarkastusmittaukset radiojärjestelmien toimintaan ja mahdollisten tarvittavien täydentämistarpeiden kartoittaminen on merenkulun turvallisuuden näkökulmasta tärkeää. Traficom toteaa, että radiojärjestelmiin kohdistuvia vaikutuksia olisi myös hyvä selvittää poikkeustilanteissa, joissa alukset ovat ajautuneet lähelle merituulivoima-alueita tai merituulivoima-alueelle.

Pentinsaari Pietari
Ylijohtaja

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) 29.4.2025. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa sähköisiä allekirjoituksia tukevalla lukijaohjelmalla tai Traficomin kirjaamosta.

Tiedoksi

Jani Koiranen, Traficom
Mikko Meriläinen, Traficom
Lauri Kuuliala, Väylävirasto
Jarkko Hirvelä, Väylävirasto
Laura Rantanen, LVM
Carolus Ramsay, Suomen Varustamot ry

Asia: SYKE/2023/828-1

Lausuntopyyntö Viron Saare-Liivi-merituulivoimapaiston ympäristövaikutusten arviointiasiakirjoista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Varsinais-Suomen liitto ei anna omaa lausuntoa.

Mäkynen Heli
Varsinais-Suomen liitto

Asia: SYKE/2023/828-1

Lausuntopyyntö Viron Saare-Liivi-merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiasiakirjoista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Uudenmaan liitto ei anna lausuntoa.

Salmi Petra
Uudenmaan liitto - Aluesuunnittelun vastuualue